

Werking Dordtse jeugdteams

JEUGDHULPPROFESSIONALS AAN HET WOORD

Inhoud

1. Conclusies
2. Samenwerken rondom de zorg voor jeugd
3. Samenwerking jeugdteams - sociale teams
4. Basis-/preventieve voorzieningen - jeugdteams
5. Basis-/preventieve voorzieningen - sociale teams

Bijlagen

We hebben in totaal drie praktijktafels georganiseerd, waarvan één speciaal alleen voor jeugd- en sociale teams. De enquête is ingevuld door 136 jeugdhulpprofessionals. In de bijlage vindt u een uitgebreidere uitleg over het veldwerk.

Hoe werken de Dordtse jeugdteams? Dat is de centrale vraag in de evaluatie die het OCD in opdracht van de gemeente Dordrecht uitvoerde (periode november '15-februari '16). De evaluatie geeft inzicht in de samenwerking tussen de jeugdteams, sociale teams, basisvoorzieningen en de preventieve ondersteuning in Dordrecht. En biedt handvatten om de verbinding en samenwerking in de toekomst (verder) te verfijnen en op elkaar af te stemmen. Daarnaast bood de evaluatie, door het organiseren van praktijktafels, alle betrokken partijen de mogelijkheid om tijdens het proces van elkaar te leren, en niet achteraf.

De primaire focus van de evaluatie is de werking van de jeugdteams en de verbinding met andere jeugdhulpvoorzieningen, in het bijzonder de sociale wijkteams (die als voordeur dienen). Hoe functioneren de jeugdteams in de praktijk? Wat gaat er, volgens professionals, goed in de verbinding en samenwerking met de basis- en preventieve voorzieningen? Waar zitten momenteel nog gaten?¹ En hoe kan de samenwerking tussen de jeugdteams en sociale teams doorontwikkeld worden? Welke oplossingen dragen de professionals zelf aan?

Naast het *tellen* van de tevredenheid van de professionals in een enquête, vonden wij het belangrijk om ook hun verhaal te laten *vertellen* over de zorg rondom jeugd in Dordrecht. Want wat zegt een cijfer nu precies? Het geeft een richting weer, maar moet altijd in de goede context geplaatst worden. Dit laatste hebben we gedaan in zogenaamde praktijktafels waarbij jeugdhulpprofessionals van verschillende pluimage hun licht konden werpen op de uitkomsten uit de enquête. Een bijkomend voordeel van de praktijktafels was dat uitvoerende professionals elkaar echt ontmoeten en aangezet werden om samen na te denken over de onderlinge samenwerking.

De Dordtse praktijk

De nieuwe Jeugdwet, van kracht per 1 januari 2015, speelt in op de eigen kracht van jeugdigen en gezinnen: ouders zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de ontwikkeling van hun kind, eventueel met hulp vanuit de sociale opvoedomgeving (bijvoorbeeld familie en burens). Daarnaast kan men met een hulpvraag terecht bij de zogenoemde "basisvoorzieningen", zoals scholen, sociale wijkteams en huisartsen. Jeugdigen en gezinnen kunnen ook aanspraak maken op preventieve ondersteuning (bijvoorbeeld thuisbegeleiding). Pas als de sociale opvoedomgeving, de basisvoorzieningen en de preventieve ondersteuning geen oplossing kunnen bieden, wordt het gebiedsgerichte jeugdteam ingeschakeld. Het jeugdteam biedt zelf generalistische zorg of raadpleegt in het geval van benodigde zware zorg specialistische zorgaanbieders.

bron: programmakaart Jeugd en Onderwijs, gemeente Dordrecht

1 Conclusies

Er is en wordt hard gewerkt door de professionals rondom de zorg voor jeugd om de transformatie van de jeugdhulp te doen slagen, dat is duidelijk. Dit betekent niet dat de samenwerking momenteel vlekkeloos verloopt. Dat kan ook niet verwacht worden, een jaar na de transitie. Dat nog niet iedereen tevreden is over de samenwerking rondom de zorg in Dordrecht blijkt uit het gemiddelde rapportcijfer dat men geeft: een 6,0. De professionals in de jeugd- en sociale teams zijn wat positiever gestemd, de professionals werkzaam in het basis- en preventieve veld zijn kritischer.

¹ Albert Jan Kruijer van het Instituut van Publieke waarden heeft ook een onderzoek uitgevoerd naar de jeugd- en sociale wijkteams in Dordrecht, gericht op het ontdekken en oplossen van systeemfouten.

In deze evaluatie schetsen we een algemeen beeld. Natuurlijk is de tevredenheid over de onderlinge samenwerking per casus en per individu anders.

Algehele verbeterpunten

Alle partners noemen, in meer en mindere mate, een aantal verbeterpunten. Zo is het voor professionals, ook voor de leden van de jeugd- en sociale teams zelf soms, niet altijd even duidelijk wanneer een casus voor het jeugdteam is en wanneer voor het sociaal team. Wat zijn ieders verantwoordelijkheden en taken precies? In het verlengde hiervan ligt het feit dat overstijgende overdrachtvormen en werkafspraken gemist worden. Een ander belangrijk punt is de informatie-uitwisseling, en dan met name het terugkoppelen van informatie. Hierin schort het nog (te) vaak. Eén registratiesysteem zou volgens de professionals een hoop schelen en ook efficiënter werken. Restricties rondom privacy werken nu belemmerend. Ten slotte geven professionals aan (meer) behoefte te hebben aan gezamenlijke scholing.

- *Maak duidelijk voor iedereen wat ieders taken en verantwoordelijkheden zijn in de samenwerking. Wanneer kun je waarvoor bij wie terecht?*
- *Zorg dat een goede terugkoppeling hoog op de agenda van alle professionals staat.*
- *Leg dit alles vast in overdrachtvormen en werkafspraken.*
- *Bied (meer) gezamenlijke scholing aan.*
- *Bekijk de mogelijkheden voor één registratiesysteem, sowieso voor de jeugd- en sociale teams.*

"De cijfers zijn een momentopname van eind 2015. De samenwerking tussen jeugdhulpprofessionals is een thema dat voortdurend de aandacht van de gemeente Dordrecht heeft en in ontwikkeling is."

bron: beleidsmedewerker gemeente Dordrecht

Jeugdteams – sociale teams: "we weten elkaar te vinden"

De jeugd- en sociale teams weten elkaar over het algemeen goed te vinden op momenten dat dit nodig is. Desondanks geeft een enkeling aan dat er toch ook nog wel eens langs elkaar heen gewerkt wordt. Een belangrijk punt (in de transformatie) is het gezamenlijk optrekken in signalering, analyse en uitvoering. Dit wordt nu nog te weinig gedaan. Dit geldt ook voor het gezamenlijk opstellen van arrangementen.

De jeugd- en sociale teams geven aan flexibiliteit belangrijk te vinden en geen behoefte te hebben aan een vast overlegmoment. Wel werkt men graag binnen een casus met één vast contactpersoon. Al moet ook dit niet contraproductief worden wanneer een bepaald persoon uitvalt. Eén registratiesysteem is ook hier een veelgehoorde wens. Daarnaast noemen de professionals dat het werken op één locatie werkt. Het bevordert de laagdrempeligheid om (even) bij elkaar binnen te stappen.

De teamleden voelen zich door elkaar serieus genomen en afspraken worden over het algemeen goed nagekomen. De werkdruk van beide teams is wel een aandachtspunt.

De jeugdteams zijn wat minder te spreken over de mate waarin de sociale teams een beroep doen op de eigen kracht en het sociaal netwerk van een jeugdige en zijn/haar gezin. Enkele leden van de sociale teams geven op hun beurt aan dat de interne afstemming binnen de jeugdteams nog niet altijd op orde is.

- *Trek vaker gezamenlijk op in signalering, analyse en uitvoering. En stel vaker gezamenlijke arrangementen op.*
- *Bevorder de laagdrempeligheid. Verken de mogelijkheid om in heel Dordrecht de jeugd- en sociale teams op één locatie werken.*
- *Heb aandacht voor de werkdruk van professionals.*

Basis-/preventieve voorzieningen – jeugd-/sociale teams: "we hebben weinig tot geen contact"

De samenwerking tussen de professionals werkzaam in het basis- en preventieve voorveld² enerzijds en de jeugd- en sociale teams anderzijds is (nog) minder ver gevorderd. In dit licht is het dan ook niet vreemd dat het basis- en preventieve voorveld kritischer is over de samenwerking. Over de samenwerking met de sociale teams is men wat positiever dan over die met de jeugdteams.

² Jeugdartsen/-verpleegkundigen, kinderopvang, onderwijs (primair, voortgezet, middelbaar, samenwerkingsverband), schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk, politie/wijkagenten, huisartsen/praktijkondersteuners en Veilig Thuis

Professionals in het basis- en preventieve veld:

- jeugdartsen/-verpleegkundigen
- kinderopvang
- onderwijs (primair, voortgezet, middelbaar, samenwerkingsverband)
- schoolmaatschappelijk werk
- jongerenwerk
- politie/wijkagenten
- huisartsen/praktijkondersteuners
- Veilig Thuis

De professionals in het basis- en preventieve veld noemen redelijk veel aandachtspunten voor de samenwerking met de teams. Het vaakst genoemde en belangrijkste probleem is het feit dat men zelden een terugkoppeling krijgt wanneer men een jeugdige doorverwijst naar een team. Daarnaast voelt niet iedereen zich gehoord en vinden de professionals dat de teams vaker een beroep mogen/moeten doen op hun (specialistische) expertise. Er wordt momenteel nog te weinig samen opgetrokken in signalering, analyse en uitvoering. Ook moet men binnen de teams een vast contactpersoon en hebben de meeste professionals behoefte aan een vast overlegmoment met het jeugd- en sociale team. Ten slotte ervaart men de werkdruk van beide teams als een probleem en is men van mening dat de teams meer zichtbaar mogen zijn in de wijk.

Positieve geluiden zijn er zeker ook. Zo zijn de professionals werkzaam bij de basis- en preventieve voorzieningen goed te spreken over de werkwijze van de jeugd- en sociale teams, zoals de wijze waarop omgegaan wordt met privacygevoelige informatie. Ook stelt de grote meerderheid vast dat de professionals in de jeugd- en sociale teams uitgaan van de eigen kracht en het netwerk van jeugdigen en hun gezinnen.

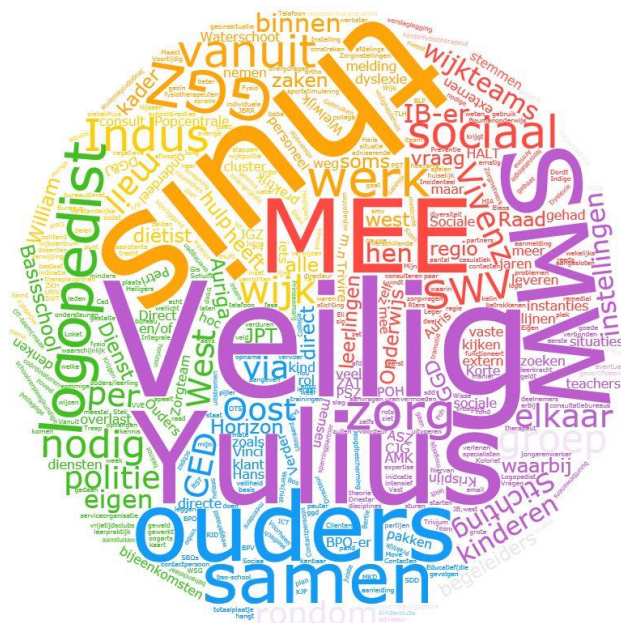
- Zorg voor meer overleg en contact tussen de teams en het basis-/preventieve veld. Trek vaker gezamenlijk op in signalering, analyse en uitvoering.
- Laat de teams meer gebruik maken van de expertise van het basis-/preventieve veld.
- Zorg dat de jeugd- en sociale teams zichtbaarder worden in de wijk.
- Heb aandacht voor de werkdruk binnen de jeugd- en sociale teams.
- Heb aandacht voor het feit dat de basis-/preventieve voorzieningen een vast contactpersoon en een vast overlegmoment missen.

De jeugd- en sociale teams hebben op hun beurt ook aandachtspunten in de samenwerking met het basis- en preventieve veld:

- Verbeter de bereikbaarheid en stimuleer de medewerking van huisartsen.
- Verbeter de informatie-uitwisseling met politie/wijkagent (met name in weekend).
- Zorg dat scholen wat minder op zichzelf gericht zijn.

2 Samenwerken rondom de zorg voor jeugd

Ten tijde van dit onderzoek is de transformatie van de jeugdhulp een jaar onderweg. Niet alleen voor de gemeente Dordrecht is er veel veranderd sinds 1 januari 2015, dit geldt zeker ook voor de professionals in het veld. Zo is o.a. het proces van het aanvragen en toewijzen van hulp veranderd (bij wie moet ik waarvoor zijn?) en zijn er nieuwe samenwerkingspartners bijgekomen. Op de vraag wie de directe partners rondom de zorg voor jeugd in Dordrecht zijn, wordt door professionals een verscheidenheid aan partners genoemd.

Toelichting: woordenwolk o.b.v. open vraag: "Wie zijn uw directe partners rondom de zorg voor jeugd?"

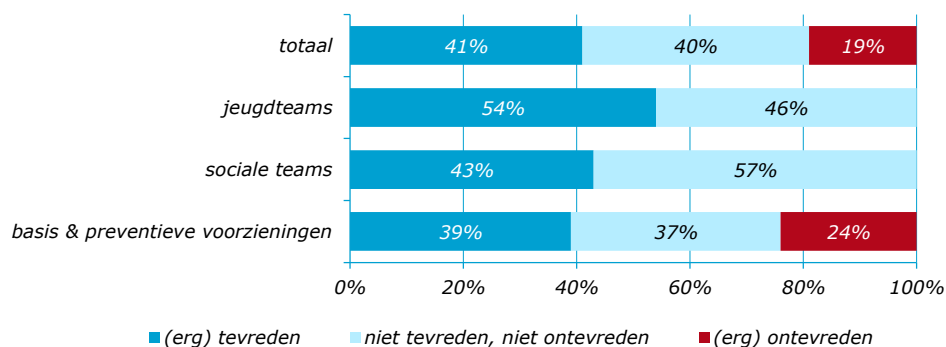
Hieronder gaan we kort in op de algemene tevredenheid rondom de zorg voor jeugd.

Tevredenheid

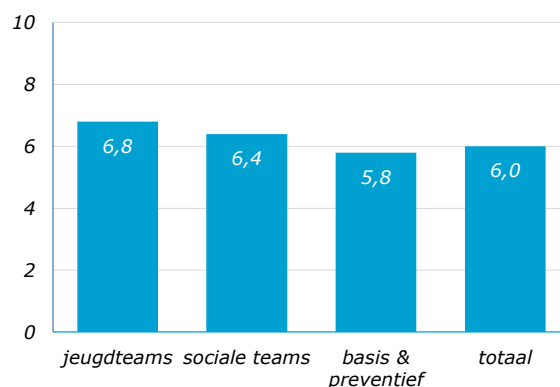
Dat de samenwerking rondom de zorg voor jeugd in Dordrecht nog niet optimaal is, blijkt uit het rapportcijfer dat gegeven wordt en het percentage tevreden professionals. We zien twee op de vijf (erg) tevreden professionals versus één op de vijf (erg) ontevreden professionals. Het gemiddelde rapportcijfer dat men geeft is een magere voldoende, een 6,0.

Het meest tevreden zijn de leden van de jeugdteams. Het meest ontevreden zijn de professionals werkzaam bij de basis- en preventieve voorzieningen.

Figuur 1 Algemene tevredenheid over samenwerking rondom zorg voor jeugd

Figuur 2 Rapportcijfer samenwerking rondom zorg voor jeugd

Zoomen we in op de teams dan zien we dat de meeste professionals aangeven dat het in de samenwerking nog wel eens zoeken is, maar dat er al veel bereikt is in het overgangsjaar 2015. Een professional geeft aan: "we zijn al een eind op weg, maar er is zeker nog verbetering nodig". Over het algemeen is de samenwerking goed, maar – zo geven de professionals van de teams aan – dit verschilt wel per persoon en casus. Er zijn ook aandachtspunten, zoals de hoge werkdruk. "Veel winst welke je uit de transitie zou willen behalen is niet haalbaar vanwege tijdsdruk. Daarnaast lijken financiën steeds meer leidend te worden binnen de jeugdhulp en niet meer de vraag welke hulp het best passend en effectief is. Veel kennis die er was lijkt opeens verdwenen doordat niet alle juiste kennis op de juiste plek meer zit. Hierdoor wordt veel geïnvesteerd in het opnieuw uitvinden van het wiel", aldus een professional van een jeugdteam. Een belangrijke samenwerkingspartner waar nog veel winst te behalen is in de samenwerking, zijn de huisartsen.⁴

De professionals werkzaam bij basis- en preventieve voorzieningen zijn een stuk kritischer als het gaat om de samenwerking met de teams. En dan met name met de jeugdteams. Ze geven aan dat er weinig sprake is van samenwerking en overleg, waardoor de mogelijkheid ontstaat dat er langs elkaar heen wordt gewerkt. Het duurt vaak lang voordat de hulpvraag

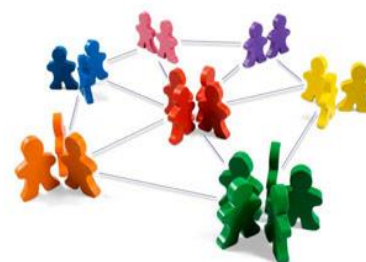
³ We gaan in deze evaluatie niet in op de samenwerking tussen de basis- en preventieve voorzieningen onderling.

⁴ Ook de basis- en preventieve voorzieningen geven dit aan.

van jeugdigen wordt opgepakt en zelden krijgen professionals een terugkoppeling van de teams. "Samenwerking met belangrijke partners als het jeugdteam en sociaal team vind ik onduidelijk en altijd eenrichtingsverkeer (van mij uit)", geeft een schoolmaatschappelijk werker aan. Een professional op het consultatiebureau vertelt: "het consultatiebureau is eigenlijk buiten spel gezet terwijl het de manier is om preventief en curatief goede zorg te kunnen verlenen bij de bron. We zien alle kinderen van 0 tot 4 jaar!" Ook hier geldt dat de mate van tevredenheid wisselt per team en individu. Er zijn namelijk zeker ook positieve geluiden te horen: "het jeugdteam is laagdrempelig, goed bereikbaar en denkt goed mee" (kinderopvang) en "het is soms zoeken, maar partners willen hun handen in één slaan om zich in te zetten voor de zorg voor de jeugd" (wijkagent). Overigens merken we op dat voor een groot deel van de aanwezigen tijdens de praktijktafels het verschil tussen de jeugdteams en de sociale teams niet altijd even duidelijk is. "We zijn wel voorgesteld in het begin, maar toen was ik er nog niet zo mee bezig. Dat komt nu pas. Bij wie moet ik zijn en waarom bij hen? Wat bieden ze?", aldus een begeleider van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

Mate van samenwerking

De frequentie waarmee Dordtse jeugdhulp-professionals overleg of contact hebben verschilt. Sommige partners hebben meer contact met elkaar dan anderen (zie tabel 1 en 3 in de bijlage). Tijdens de praktijktafels wordt toegelicht dat dit afhankelijk is van ieders professie en het werkverleden. Partners die voor 1 januari 2015 al veel contact hadden, weten elkaar ook nu gemakkelijker te vinden. Met name professionals die dezelfde moederorganisatie hebben. In de volgende paragrafen zoomen we specifiek in op de samenwerking tussen de jeugdteams en sociale teams (3), de jeugdteams en basis- en preventieve voorzieningen (4) en de sociale teams en basis- en preventieve voorzieningen (5).

Wijze van samenwerking

De professionals in het veld hebben op verschillende momenten in het werkproces contact met elkaar. Op welke manier werkt men zoal samen? Dit verschilt tussen jeugdhulp-professionals en hun kijk op de praktijk (zie tabel 2 en 4 in de bijlage). Zo zien we bijvoorbeeld dat de jeugdteams vaker aangeven aan casusoverleg te doen met de sociale teams dan andersom. Een uitkomst die er op het eerste gezicht vreemd uit ziet maar niet per se is, zo blijkt tijdens de praktijktafels. Het bereik van de sociale teams (de doelgroep) is veel groter dan dat van de jeugdteams. Leden van de sociale teams die niet met jeugdzaken in aanraking komen, hoeven geen contact te hebben met een jeugdteam.

Wat zien we verder? Over het algemeen vinden casusoverleggen tussen professionals (gepland en niet gepland) het meest plaats. Veel professionals geven daarnaast aan met de jeugd- en/of sociale teams gezamenlijk aandacht te hebben voor preventie en het versterken van eigen kracht, en gezamenlijke hulp toe te wijzen. Gezamenlijke scholing komt het minst vaak voor. Iets wat professionals wel wensen ten behoeve van het wederzijdse begrip.

3 Samenwerking jeugdteams – sociale teams

Centraal in deze evaluatie staat de werking van de Dordtse jeugdteams. In deze paragraaf zoomen we in op de samenwerking met de sociale teams. In Dordrecht zijn drie jeugdteams werkzaam en vijf sociale teams.⁵

Mate van samenwerking

De jeugd- en sociale teams hebben over het algemeen vrij veel contact met elkaar. Niet dagelijks, maar meestal wel een aantal keren per maand. Dit hangt voor een groot deel af van het aantal casussen bij de sociale wijkteams waar ook kinderen/jeugdigen bij betrokken zijn. Wanneer dit het geval is, zo blijkt tijdens de praktijktafel waarbij alleen de jeugd- en sociale teams samen aan tafel zaten, weten professionals elkaar over het algemeen goed te vinden.

⁵ Er zijn concrete plannen om het sociale wijkteam in Oost op te splitsen in twee aparte teams.

Tabel 1 Frequentie overleg/contact met het ander team (%)

	jeugdteams	sociale teams
(bijna) dagelijks	0	5
één tot enkele keren per week	50	27
een aantal keer per maand	36	27
één of minder keer per maand	0	23
(bijna) nooit	14	18

Toelichting: antwoord op de vraag 'hoe vaak heeft u contact/overleg met...'. De jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams.

Wijze van samenwerking

Vragen we naar de wijze waarop de jeugd- en sociale teams samenwerken, dan zien we ook hier verschillen tussen beide teams; veroorzaakt door de verschillende doelgroep waarvoor de teams werken. Het is logisch dat een lid van een sociaal team die zich specifiek bezig houdt met dementie van ouderen, geen gezamenlijke arrangementen samenstelt met iemand van het jeugdteam.

In tabel 2 zien we dat de samenwerking tussen de teams hoofdzakelijk achterblijft bij het gezamenlijk samenstellen van arrangementen en het gezamenlijk krijgen van scholing.

Tabel 2 Wijze van samenwerking (%)

	jeugdteams	sociale teams
casusoverleg (gepland en niet gepland)	100	88
gezamenlijke aandacht voor preventie en versterken eigen kracht	91	75
gezamenlijke toewijzing van hulp	91	81
gezamenlijke evaluatie van de uitvoering	90	50
gezamenlijke arrangementen	50	64
gezamenlijke scholing	40	21

Toelichting: antwoord op de vraag 'op welke manier werkt u samen met...'. De jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams.

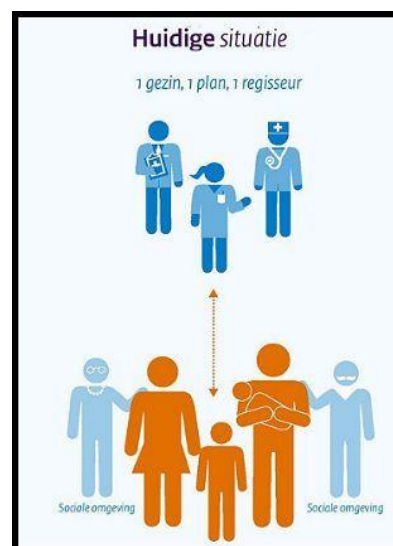
We hebben de leden van de jeugd- en sociale teams een aantal stellingen voorgelegd over de manier van samenwerken en gevraagd in hoeverre deze van toepassing zijn (helemaal, soms of helemaal niet). De uitkomsten hiervan hebben we teruggelegd bij de professionals tijdens de praktijktafel. Wat blijkt?

Alle stellingen, behalve 'ik durf het andere team aan te spreken op hun taken en verantwoordelijkheden' zijn in minder dan de helft van de gevallen helemaal van toepassing (figuur 3). Voor de meeste stellingen geldt dat een redelijk aandeel professionals aangeeft dat de desbetreffende manier van samenwerken niet van toepassing is. Zo geeft 42% van de leden van de sociale wijkteams aan dat er geen werkafspraken met de jeugdteams zijn vastgelegd en 58% dat zij geen vast overlegmoment hebben met de jeugdteams. Bij de jeugdteams zien we bij dit laatste punt een heel ander beeld: alle leden van de jeugdteams geven aan soms of altijd een vast overlegmoment te hebben met het sociaal team. Wel rouleert de persoon die bij het overleg aanschuift.

Wat betreft het voldoende op de hoogte zijn van elkaars werkterrein en het uitwisselen van informatie, zitten de jeugd- en sociale teams wel op één lijn. Geen een professional geeft aan dat dit niet het geval is.

Een belangrijk uitgangspunt in de transitie van de jeugdhulp is '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'. Het gezamenlijk optrekken in signalering, analyse en uitvoering speelt hierin een belangrijke rol. Van de jeugdteamleden geeft ruim een derde aan dat dit (altijd) gebeurt, bij de sociale teams is dit een kwart. Hier is dus zeker nog vooruitgang te boeken.

Ten slotte stippen we het hebben van een vast contactpersoon binnen het andere team aan. Vaak is de gedachte dat een vast contactpersoon zorgt voor kortere lijnen en dus snellere hulpverlening. De meeste professionals geven aan dat dit soms het geval is. Hoe erg is dat? Deze vraag stelden we tijdens de praktijktafel. De professionals geven aan dat het prettig is om per casus een vast contactpersoon te hebben, maar dat dit niet steeds dezelfde hoeft te zijn. In dit laatste schuilt namelijk ook een gevaar: "alles wordt aan personen opgehangen, iedereen stuurt mails naar een persoonlijk account waardoor het niet in de centrale registratie komt. Als iemand uitvalt, is het voor collega's niet goed terug te vinden. We zijn afhankelijk van het registratiesysteem." (ST)

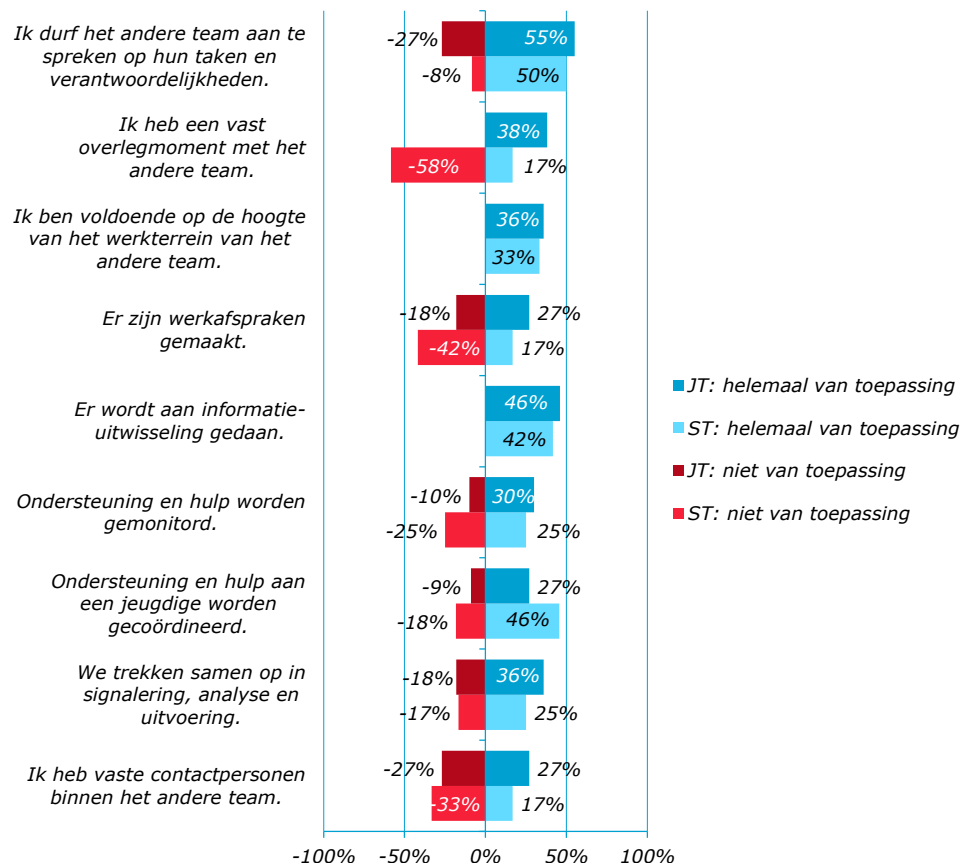

Ook vaste overlegmomenten moeten er niet teveel zijn volgens de aanwezige professionals. "Overleggen om te overleggen moet je niet willen. Eén registratiesysteem zou al een stuk beter zijn." (ST) Het idee van één registratiesysteem wordt door meerdere professionals geopperd. Dossiers kunnen op dit moment niet overgezet worden, waardoor er soms langs elkaar heen gewerkt wordt en dus dubbel werk gedaan wordt. Dit punt geldt overigens ook in de samenwerking met andere partijen en is een regio breed probleem. "Hier is nog een hele grote slag te maken. Er wordt beschermd met privacy, maar in principe kan het als je ouders van tevoren maar inlicht." (ST)

'Privacy' is een vaak gehoord probleem tijdens de praktijktafels. En werkt belemmerend (in het uitwisselen van informatie) in de samenwerking.

Figuur 3 Samenwerking met het andere team

Toelichting: de jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams. Het percentage 'soms van toepassing' blijft over wanneer de andere twee aandelen samengenomen worden en van 100% afgetrokken wordt.

Eén locatie werkt

De jeugd- en sociale teams zijn op verschillende wijze geformeerd. Zo zijn er in West drie sociale teams en één jeugdteam. De wijkteams zijn al langer actief in de wijk en op een andere wijze en met een andere insteek/opdracht destijds begonnen. Hierdoor duurde het even voordat het jeugdteam en de sociale wijkteams elkaar echt vonden. In Centrum zitten het jeugd- en sociale team in één pand. Dit laatste werkt volgens de professionals goed, met name de laagdrempeligheid om bij elkaar binnen te stappen.

Bron: praktijktafel

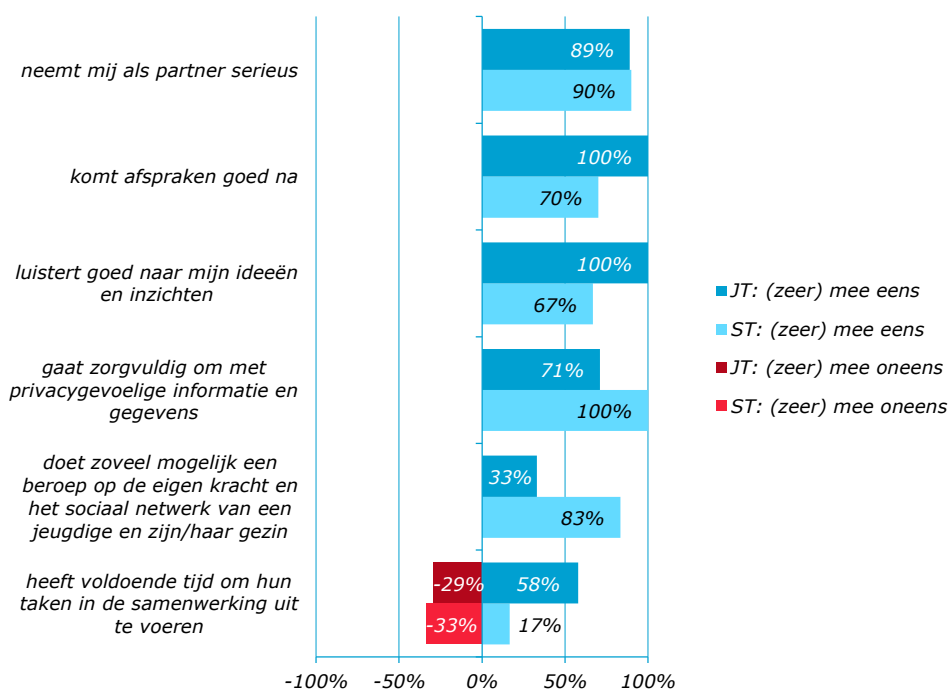
Werkwijze ander team

De professionals in de jeugd- en sociale teams zijn over het algemeen goed te spreken over de werkwijze van het andere team. Zo voelen negen op de tien professionals zich serieus genomen als partner en geeft de meerderheid aan dat afspraken goed nagekomen worden en er geluisterd wordt naar hun ideeën. Wel zien we in figuur 4 duidelijke verschillen tussen de leden van de jeugdteams en die van de sociale teams. Dit zit 'm vooral in een groter aandeel dat zich neutraal opstelt, niet in een grotere ontevredenheid.

De enige negatieve uitschieter is de hoeveelheid tijd die het andere team heeft (volgens het andere team) om hun taken in de samenwerking goed uit te voeren. *"De werkdruk is hoog. Je moet goed je tijd bewaken en afwegen bij welk overleg je aanschuift."* (JT)

Ten slotte valt ook hier op dat er voor een belangrijk uitgangspunt van de decentralisatie van de jeugdhulp (zoveel mogelijk een beroep doen op de eigen kracht en het sociaal netwerk) nog werk aan de winkel is. Met name bij de sociale teams, volgens de professionals van de jeugdteams.

Figuur 4 Werkwijze: het andere team...

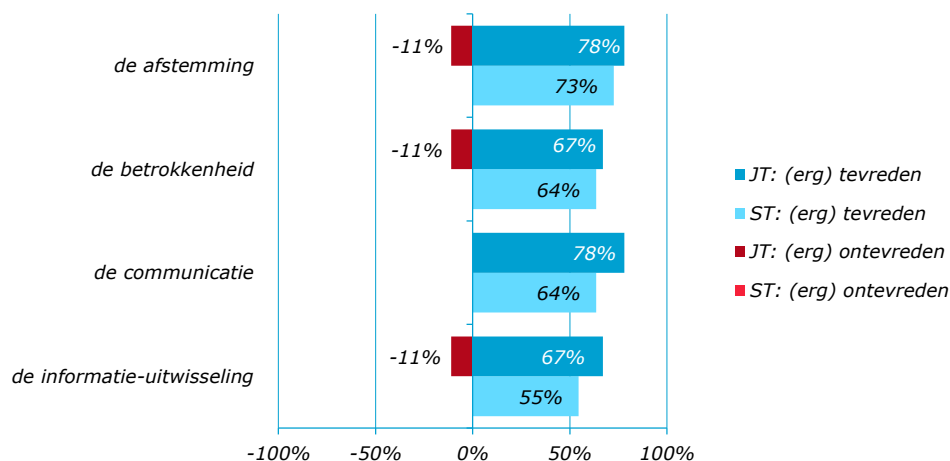
Toelichting: de jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams. Het percentage 'mee eens, mee oneens' blijft over wanneer de andere twee aandelen samengenomen worden en van 100% afgetrokken wordt

Afstemming en betrokkenheid

Voor wat betreft de onderlinge afstemming, communicatie, informatie-uitwisseling en de betrokkenheid van de teams zien we een overwegend positief beeld (figuur 5). De ruime meerderheid van de professionals is hierover (erg) tevreden. Enige ontevredenheid zien we bij de leden van de jeugdteams (over de sociale teams): één op de tien is minder te spreken

over de afstemming en informatie-uitwisseling met de sociale teams, en de betrokkenheid van leden van de sociale teams. Een jeugdteamlid licht toe: "we leven naar mijn idee nogal langs elkaar heen. Er zijn wel intenties om goed met elkaar samen te werken, echter is het niet voldoende afgestemd op elkaar om gebruik te maken van elkaar. Vaak is dit persoonsgebonden omdat je toevallig een individu kent uit het sociaal team die ergens in gespecialiseerd is".

Figuur 5 Afstemming en betrokkenheid

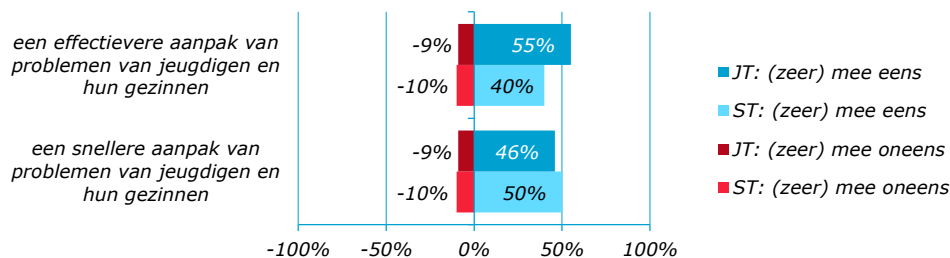
Toelichting: de jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams. Het percentage 'niet tevreden, niet ontevreden' blijft over wanneer de andere twee aandelen samengenomen worden en van 100% wordt afgetrokken.

Resultaat van samenwerking

Leidt de samenwerking met het andere team tot een snellere aanpak van problemen van jeugdigen en hun gezinnen ten opzichte van de situatie voor 2015? En misschien nog wel belangrijker. Leidt de samenwerking tot een effectievere aanpak van problemen? Zo'n vier à vijf op de tien professionals zeggen van wel. Ongeveer één op de tien denkt van niet. Alle overige leden van de teams stellen zich neutraal op.

Tijdens de praktijktafel wordt de context geschetst. Bij het ondersteunen van jeugdigen en het oplossen van hun hulpvraag zijn namelijk veel meer partijen betrokken dan alleen de jeugd- en sociale teams. "We hebben met meerdere partijen te maken en er zijn een heleboel partijen die met de hakken in het zand blijven staan. De samenwerking met scholen duurde bijvoorbeeld heel lang, En ook huisartsen roepen al heel lang dat ze ons niet kunnen vinden." (ST)

Figuur 6 De samenwerking met het andere team leidt tot...

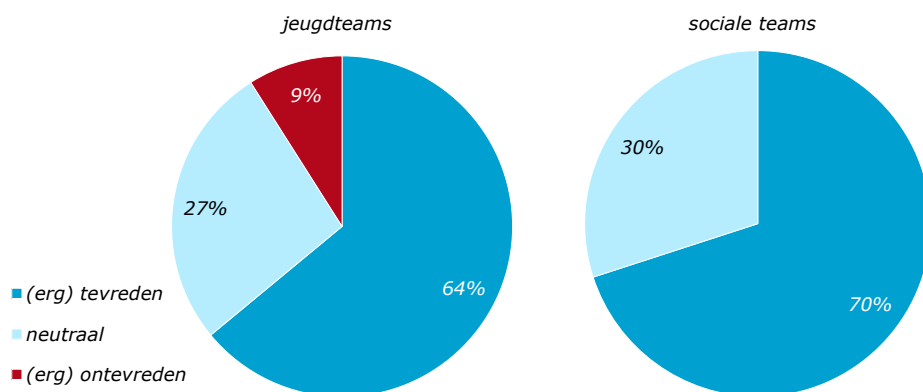

Toelichting: de jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams. Het percentage 'mee eens, mee oneens' blijft over wanneer de andere twee aandelen samengenomen worden en van 100% afgetrokken wordt

Tevredenheid

Ten slotte, hoe tevreden zijn de teams over de samenwerking met elkaar? In figuur 7 zien we dat veruit de meeste professionals (erg) tevreden zijn over de samenwerking. Iets wat we eerder al zagen in paragraaf 2. De enige die wat ontevreden zijn, zijn de leden van de jeugdteams (één op de tien). Waarschijnlijk hangt dit samen met de iets grotere ontevredenheid over de afstemming met en de betrokkenheid van de sociale teams (figuur 5).

Figuur 7 Tevredenheid over samenwerking

Toelichting: de jeugdteams antwoorden over de sociale teams en de sociale teams over de jeugdteams. Het percentage 'niet tevreden, niet ontevreden' blijft over wanneer de andere twee aandelen samengenomen worden en van 100% wordt afgetrokken.

Trots op samenwerking, enkele voorbeelden...

"Het samen optrekken in een casus, met elkaar sparren, de korte lijnen!" (JT)

"We stemmen met elkaar af over de werkwijze. Daarnaast nemen we ook het initiatief om samen op te trekken in de communicatie naar samenwerkingspartners, zoals scholen." (JT)

"We hebben een cliënt overgedragen naar het jeugdteam. In het tweede contact gaf moeder aan dat zij naar het Blijf van mijn lijf huis wilde. Dit is iets wat wij samen geregeld hebben in hele goede samenwerking. Dat we in één pand zitten en korte lijnen hebben, heeft hier zeker bij geholpen." (ST)

Bron: enquête

Verbeterpunten

Dat de meerderheid goed te spreken is over de samenwerking met het andere team, betekent niet dat er geen verbeterpunten zijn. Hieronder sommen we (nogmaals) alle genoemde punten op:⁶

- Locatie: liever samen in één locatie.
- Grijs gebied: het is nog niet altijd even duidelijk wanneer een casus voor het jeugdteam is en wanneer voor het sociaal team (verantwoordelijkheden en taken). Hierdoor wordt er nog te weinig op- en afgeschaald.
- Overstijgende overdrachtsvormen en werkafspraken: dit hangt samen met het vorige punt en worden op dit moment nog gemist.⁷
- Kennismaking: met alle leden van het andere team en niet alleen één vast contactpersoon hebben.
- Terugkoppeling: na overdracht wordt het andere team te weinig of helemaal niet meer op de hoogte gehouden.
- Eén registratiesysteem.
- Werken volgens het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

Een aantal leden van de sociale wijkteams noemen daarnaast de interne afstemming binnen de jeugdteams als verbeterpunt: "het jeugdteam is nog niet helemaal één team. Collega's weten soms niet van elkaar waar ze mee bezig zijn. Het feit dat sommige leden van het jeugdteam hun gebied sterk afbakenen, dat mag wat soepeler."

⁶ In de enquête en/of tijdens de praktijktafel.

⁷ Hier wordt al aangewerkt door de kwartiermaker, die zich bezig houdt met de doorontwikkeling van de jeugdteams en sociale teams.

4 Basis-/preventieve voorzieningen - jeugdteams

Zoals we eerder al aangaven zijn jeugd- en sociale teams niet de enige partners in de zorg rondom jeugd. Ook de basis- en preventieve voorzieningen spelen een belangrijke rol. Het op tijd signaleren van problemen en preventie kan zwaardere zorg voor een deel voorkomen, zo is de gedachte. Een goede samenwerking tussen de jeugdteams en de basis- en preventieve voorzieningen is dan ook belangrijk.

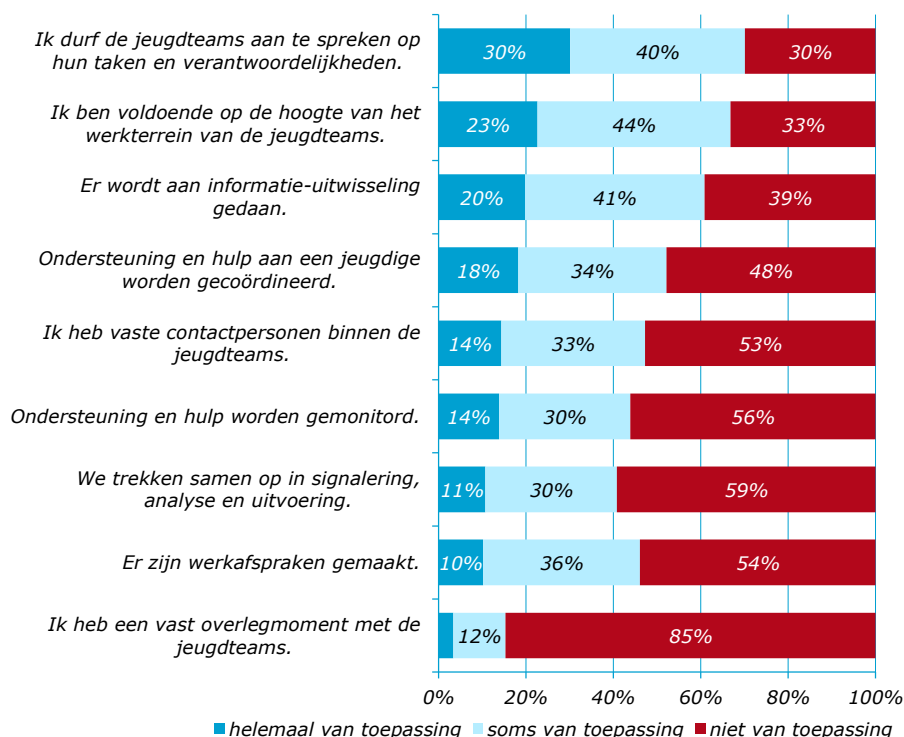
We hebben de professionals werkzaam in het basis- en preventieve veld dezelfde uitgebreide vragen voorgelegd over de jeugdteams. Aan het eind van deze paragraaf laten we de jeugdteams zelf aan het woord. Ook hen hebben we (kort) de vraag gesteld hoe tevreden zij zijn over de samenwerking met een bepaalde basis-/preventieve partner. Tijdens de praktijktafels hebben we hier uitgebreider bij stil gestaan.

Wijze van samenwerking

De samenwerking tussen basis-/preventieve voorzieningen enerzijds en de jeugdteams anderzijds is beduidend minder ver gevorderd dan de samenwerking tussen de jeugd- en sociale teams (figuur 8). Meer professionals in het voorveld geven aan dat een bepaalde wijze van samenwerking niet van toepassing is dan wel. Zo geeft meer dan de helft aan dat er geen werkafspraken zijn gemaakt en er niet samen opgetrokken wordt in signalering, analyse en uitvoering. De meesten zijn ook niet (goed) op de hoogte van het werkterrein van de jeugdteams en geven aan dat er weinig tot niet aan informatie-uitwisseling wordt gedaan. Veel professionals geven aan dat zij nog weinig tot geen contact hebben gehad met een jeugdteam: *"er is nog geen kennismakingsgesprek geweest en dat is jammer, want het is niet echt duidelijk wanneer we het jeugdteam in kunnen schakelen."* (kinderopvang) Een medewerker van het consultatiebureau zegt: *"er werken veel mensen en een vast persoon is er niet. Er zijn geen overlegmomenten. Het kost ons erg veel tijd om contact te zoeken en je af te vragen of er wel of geen hulp in zit."* Een ander belangrijk punt dat vaak genoemd wordt is het ontbreken van een terugkoppeling na het doorverwijzen van een jeugdige naar het jeugdteam. Meer positieve geluiden zijn er ook: *"ervaringen zijn wisselend. De wil is er wel maar de daadkracht ontbreekt vaak."*

In de praktijktafel wordt dit beeld bevestigd. Er zijn positieve ervaringen, maar over het algemeen is men erg kritisch over de samenwerking met de jeugdteams. Een jeugdarts vertelt: *"ik heb geen feeling met het jeugdteam. Ik weet niet precies wat ze doen. In welke gevallen moet ik het jeugdteam inschakelen?"* En: *"ik ben ervan overtuigd dat casusoverleg goed is. Ik begrijp de keuze niet om een pedagoog in het sociaal team af te vaardigen maar niet in het jeugdteam. Er zit nu niets medisch in het jeugdteam (en het sociaal team). Ik maak me daar grote zorgen over."* Volgens een intern begeleider op een basisschool moet het gezamenlijk toewijzen van hulp en arrangeren een heel stuk meer gebeuren. *"Dat is er nu veel te weinig. De kinderen zitten de meeste uren op school. Er is heel veel wat wij zien en signaleren."*

Figuur 8 Samenwerking met jeugdteams

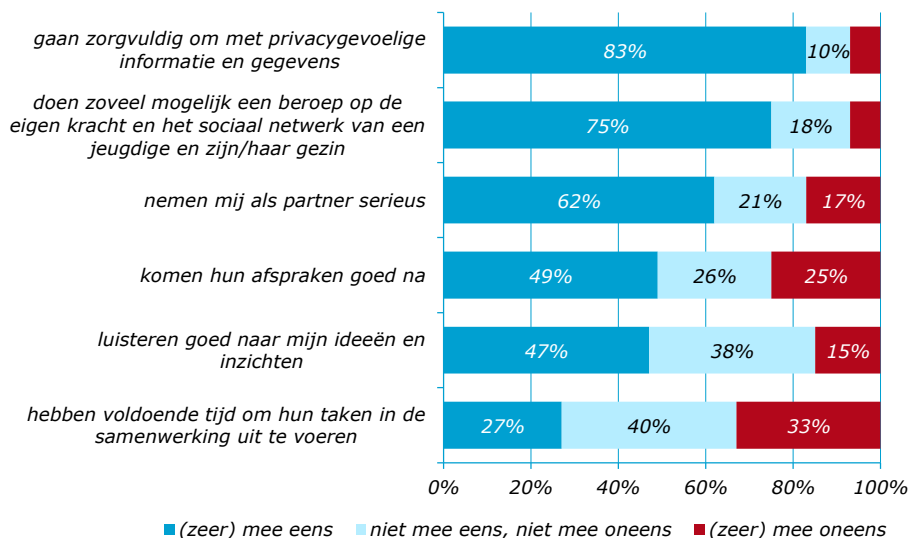
Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de jeugdteams

Werkwijze van de jeugdteams

Over de werkwijze van de jeugdteams zijn de professionals werkzaam in de basis- en preventieve voorzieningen een stuk positiever (figuur 9). Zo geven acht op de tien professionals aan dat de jeugdteams zorgvuldig omgaan met privacygevoelige informatie en zegt drie kwart dat de jeugdteams zoveel mogelijk een beroep doen op de eigen kracht en het sociaal netwerk van een jeugdige en gezin.

Twee aspecten scoren beduidend minder goed: het nakomen van afspraken en de tijd die de jeugdteams (volgens het voorveld) hebben om hun taken in de samenwerking goed uit te voeren.

Figuur 9 Werkwijze: de jeugdteams...

Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de jeugdteams

i
Ouders eigen kracht: die moeten aan andere professional vertellen wat zij allemaal aan zorg krijgen (aldus een teamlid)

Tijdens een praktijktafel wordt de vergelijking tussen de jeugdteams en het oude Bureau Jeugdzorg gemaakt:

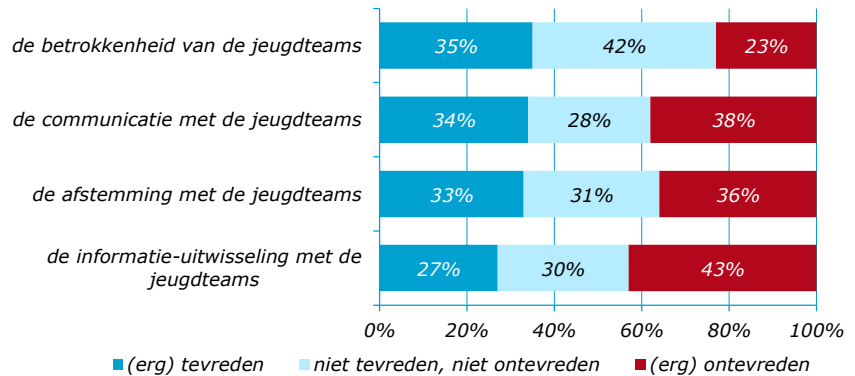
"vroeger met Jeugdzorg ging het doorpakken beter. Nu is het voor het jeugdteam lastiger, maar in ons verwachtingspatroon wel aanwezig.

Het voordeel is nu dat als je in het gesprek met de ouders het jeugdteam noemt, daar een bepaalde veiligheid aan vast zit. Als je vroeger Jeugdzorg noemde, dan vielen alle luiken dicht".
(zorgcoördinator)

Afstemming en betrokkenheid

Waar de sociale teams niet ontevreden waren over de afstemming met en betrokkenheid van de jeugdteams, zien we een heel ander beeld voor de professionals in het voorveld. Zij zijn over het algemeen (net wat) vaker ontevreden over de aspecten in figuur 10 dan tevreden. De professionals geven aan dat zij vaak niet op de hoogte zijn of een jeugdteam in een bepaald gezin actief is en dat zij vaak ook geen terugkoppeling krijgen wanneer zij een jeugdige doorverwijzen. "Totaal onzichtbaar en koppelen als je ze nodig hebt niets terug. Je moet aan de ouders vragen of er nog hulp is en wat er voor hulp is", aldus een professional van de kinderopvang. Daarnaast zouden de meeste professionals graag een vast contactpersoon willen hebben en eventueel ook een vast overlegmoment met het jeugdteam.

Figuur 10 Afstemming en betrokkenheid

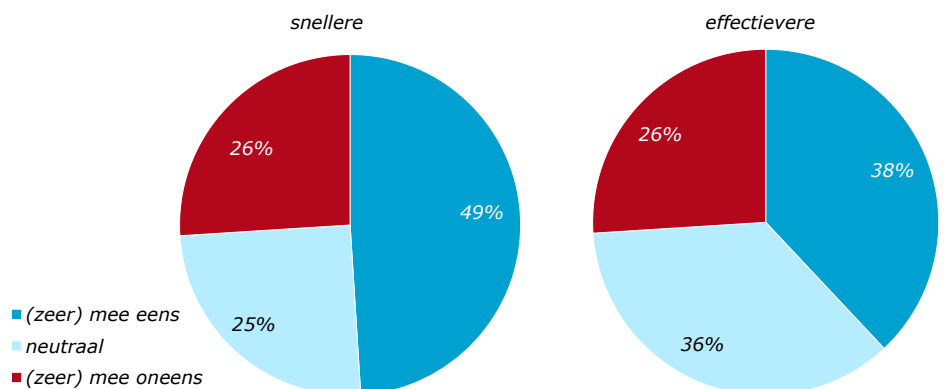

Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de jeugdteams

Resultaat van samenwerking

De gedachte achter de decentralisatie en de invoering van jeugdteams is dat dit leidt tot het bieden van snellere en effectievere jeugdhulp. Maar is dit ook het geval in de praktijk? Wat meer professionals werkzaam in de basis- en preventieve voorzieningen vinden dat de samenwerking met de jeugdteams tot een snellere aanpak van problemen van jeugdigen en hun gezinnen leidt dan tot een effectievere aanpak: respectievelijk 49% en 38%. Een kwart van de professionals is van mening dat beide niet van toepassing is.

Figuur 11 Aanpak jeugdteams: de samenwerking met de jeugdteams leidt tot een...aanpak van problemen van jeugdigen en hun gezinnen

Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de jeugdteams

Tevredenheid

Dat de samenwerking tussen het basis- en preventieve veld en de jeugdteams vanuit de optiek van het basis- en preventieve veld nog niet optimaal is, blijkt ook uit het percentage professionals dat zegt ontevreden te zijn: 30%. Het percentage tevreden professionals is 34%.

Dan de jeugdteams. Hoe kijken zij aan tegen de samenwerking met de basis- en preventieve voorzieningen? Hoe tevreden of ontevreden zijn zij?⁸ De leden van de jeugdteams zijn over het algemeen iets positiever, maar tijdens de praktijktafels blijkt ook dat zij knelpunten ervaren:

- Bereikbaarheid en medewerking van huisartsen.
- Informatie-uitwisseling met politie/wijkagent (met name in weekenden).
- Eigen gerichtheid van scholen.

Verbeterpunten die de professionals uit het voorveld noemen zijn:

- Meer duidelijkheid in taken en verantwoordelijkheden van jeugdteams.
- Meer overleg en afstemming.
- Meer gebruik maken van expertise van basis-/preventieve veld. En navragen of een jongere al in het basis-/preventieve veld bekend is.
- Een vast contactpersoon en eventueel een vast overlegmoment.
- Meer en betere terugkoppeling.
- Meer zichtbaarheid van de jeugdteams.

Een professional van Veilig thuis noemt daarnaast een heel specifiek punt: *"De jeugdteams benadrukken meestal erg in het vrijwillig kader te werken. Veilig Thuis heeft de opdracht om zoveel mogelijk dossiers over te dragen aan het jeugdteam. Hier zitten veel cliënten tussen die een wat meer outreachende aanpak nodig hebben om tot hulp te komen. Veilig Thuis loopt er dan ook soms tegen aan dat je casussen wilt overdragen aan het jeugdteam maar dat zij de casus niet aannemen. Dit blijft nog een lastig stuk."*

Trots op samenwerking met jeugdteams...

"Ik heb het gevoel niet meer alleen de zorg voor gezinnen/leerlingen op mijn schouders te hebben. Het jeugdteam luistert, denkt mee en pakt zaken daadwerkelijk over! Het voelt fijn gezamenlijke zorg te hebben" (kinderopvang)

"De manier waarop zij zorgpartners bij elkaar brengen is erg positief. Als school voelen wij ons serieus genomen en merken wij dat er naar ons geluisterd wordt." (jeugdarts)

"Vermissing van twee minderjarige kinderen. Er werd goed samengewerkt en ik heb nooit het gevoel gehad dat er met de vinger naar elkaar gewezen werd." (huisarts / praktijkondersteuner)

Bron: enquête

5 Basis-/preventieve voorzieningen - sociale teams

Ondanks dat de primaire focus in deze evaluatie ligt op de werking van de jeugdteams, hebben we de kans niet onbenut gelaten om de professionals van de basis- en preventieve voorzieningen ook te vragen naar hun samenwerking met de sociale teams. De professionals hebben niet meer contact met de sociale teams dan met de jeugdteams, maar zijn over de samenwerking (die er dus in beperkte mate is) wel iets tevredener.

Wijze van samenwerking

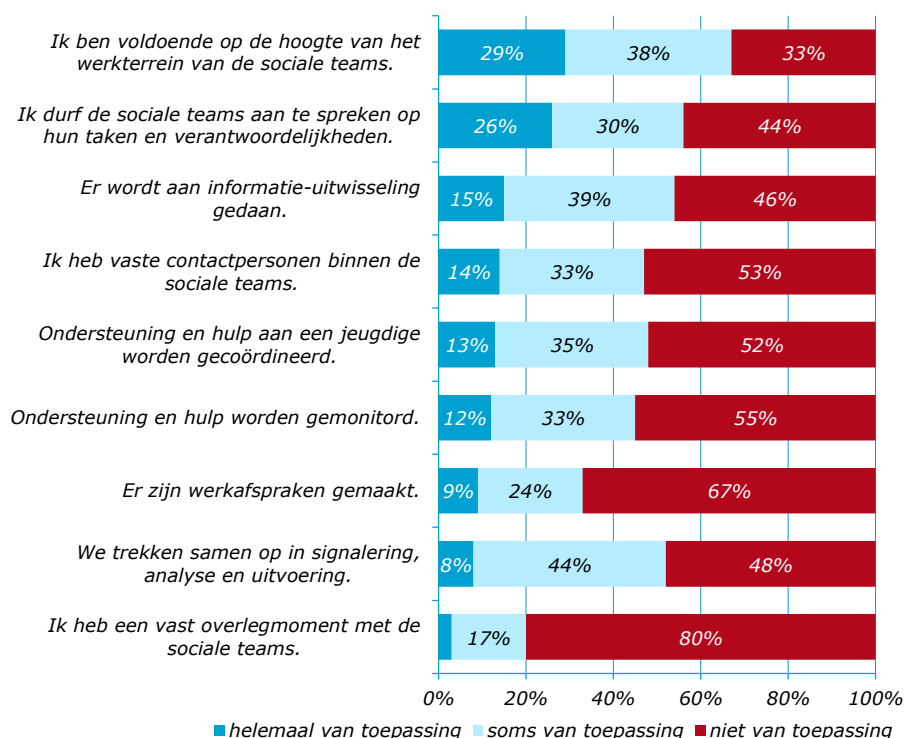
Ook de samenwerking tussen basis-/preventieve voorzieningen en de sociale teams is nog niet heel ver gevorderd (figuur 12). Werkafspraken ontbreken vaak, maar drie op de tien professionals zijn goed op de hoogte van het werkterrein van de sociale teams en de helft geeft aan dat er geen informatie-uitwisseling is met de sociale teams. Dit komt hoofdzakelijk doordat er gewoonweg nog geen (of weinig) contact is geweest tussen de professionals in het basis- en preventieve voorveld en de leden van de sociale teams. Korte lijnen, het liefst met een vast contactpersoon, worden gemist. Daarnaast geldt ook voor de sociale teams dat terugkoppeling een veel genoemd verbeterpunt is: *"diverse malen heb ik de*

⁸ Deze vraag hebben we zowel in de enquête als tijdens de praktijktafel gesteld. Vanwege het lage aantal respondenten (vaak minder dan tien per basis-/preventieve voorziening), laten we de uitkomsten uit de enquête buiten beschouwing.

verschillende sociale teams bezocht, maar dat was éénrichtingsverkeer. Ook de sociale teams koppelen bij verwijzing niet terug naar smw of schakelen de smw-er niet in bij sociaal-emotionele zorg voor een kind." (schoolmaatschappelijk werk) Een huisarts/praktijk-ondersteuner geeft daarentegen aan: "ze zitten dichtbij waardoor ik meerdere keren overleg heb gehad met succes. Van patiënten hoor ik dat ze tevreden zijn!"

Tijdens de praktijktafel wordt door een jeugdarts nog opgemerkt dat het MDT-overleg (multidisciplinair team) in de jeugdgezondheidszorg erg gemist wordt. Vroeger kwamen verschillende disciplines een keer in de twee maanden bij elkaar waarbij 15 à 20 aandachtskinderen werden besproken. Deze korte lijnen zijn er niet meer. Verder wordt tijdens de praktijktafel de vraag opgeworpen of de sociale teams wel eens terugverwijzen. "Een kind met slaapproblemen kan heel goed door de wijkverpleegkundige geholpen worden. Kleine problemen hoeven niet naar het sociaal team," aldus verpleegkundige van Careyn.

Figuur 12 Samenwerking met sociale teams

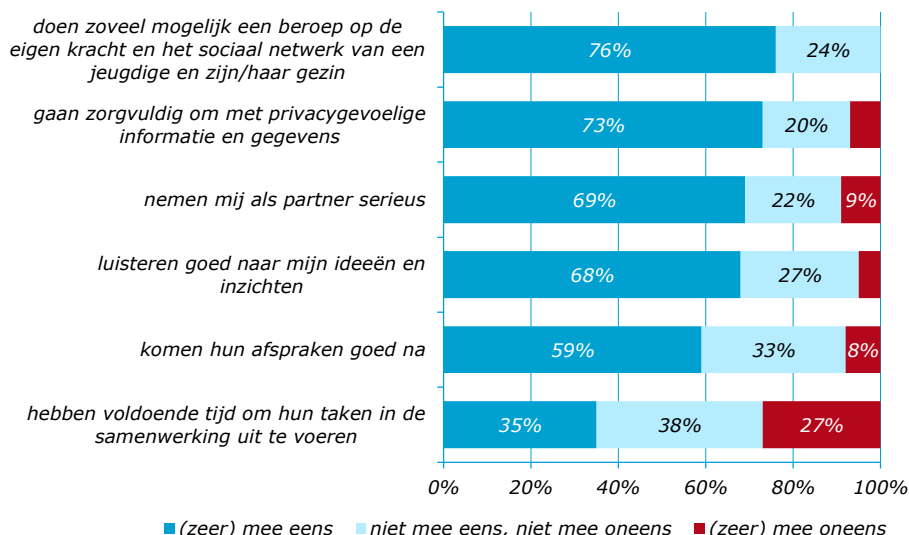
Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de jeugdteams

Werkwijze van de sociale teams

Dat de samenwerking vaak nog op een laag pitje staat, betekent niet dat de professionals werkzaam in de basis- en preventieve voorzieningen niet te spreken zijn over de werkwijze van de sociale teams. Het enige aspect waar de professionals duidelijk minder tevreden over zijn, is de hoeveelheid tijd die de jeugdteams (volgens hen) hebben om hun taken in de samenwerking goed uit te voeren.

 Een vast overlegmoment is volgens de professionals in de jeugd- en sociale teams niet haalbaar vanwege werkdruk. (bron: praktijktafel)

Figuur 13 Werkwijze: de sociale teams...

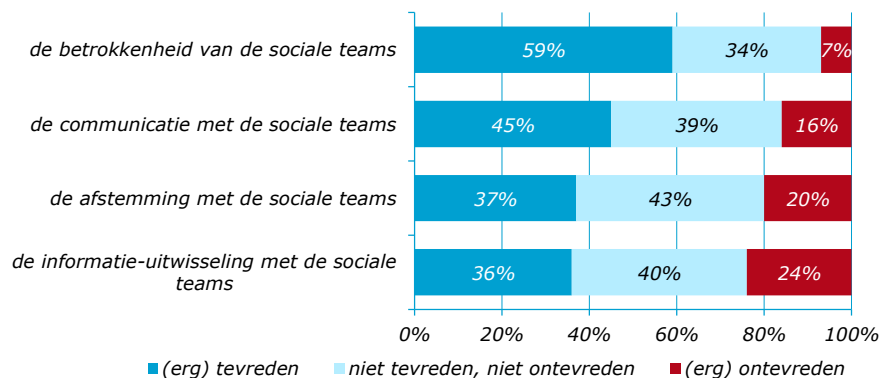
Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de sociale teams

Afstemming en betrokkenheid

Over de afstemming met en betrokkenheid van de sociale teams zijn de professionals in het basis- en preventieve voorveld positiever dan over het jeugdteam. Desondanks zijn nog altijd (ruim) twee op de tien professionals ontevreden over de afstemming en informatie-uitwisseling met de sociale teams. Gezien het grote aandeel professionals in figuur 12 dat aangeeft dat er helemaal niet aan informatie-uitwisseling wordt gedaan (46%), valt dit nog mee.

Ontevreden is men over de mate waarin door sociale teams contact gezocht wordt en de terugkoppeling die men (niet) krijgt. Een intern begeleider op een basisschool voegt daaraan toe: "zelfde verhaal, te weinig kennis van elkaars kwaliteiten, gezichten bij namen. Wat kan het sociaal team voor onze leerlingen betekenen?" Ook tijdens de praktijktafel worden deze punten genoemd. Een jeugdarts zegt: "ik verwijs naar het sociaal team en ik wil terug horen hoe het gaat. We zijn samen behandelaar, dus ik wil wat terug horen. Later is de case doorgezet naar het jeugdteam en daar heb ik niets van gehoord."

Figuur 14 Afstemming en betrokkenheid

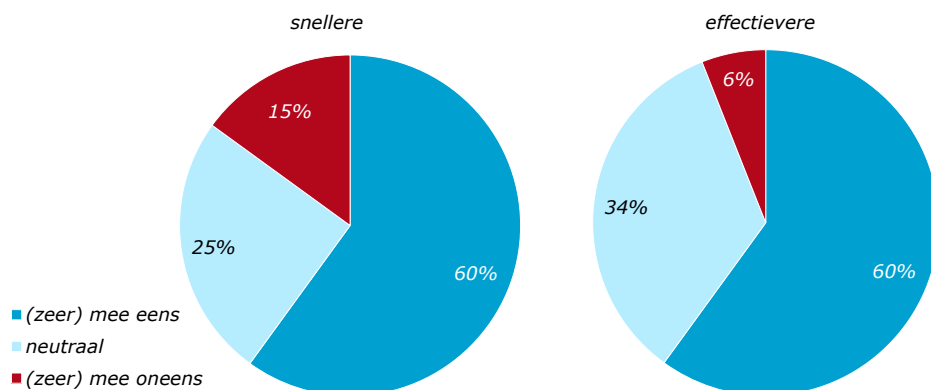

Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de sociale teams

Resultaat van samenwerking

Zes op de tien professionals werkzaam in het basis- en preventieve veld zijn van mening dat de samenwerking met de sociale teams leidt tot een snellere én effectievere aanpak van problemen van jeugdigen en hun gezinnen (figuur 15). Een jeugdverpleegkundige vertelt tijdens de praktijktafel: "dit komt vooral door de pedagogen. Zij kijken juist naar het positieve bij kinderen."

Figuur 15 Aanpak sociale teams: de samenwerking met de sociale teams leidt tot een....aanpak van problemen van jeugdigen en hun gezinnen

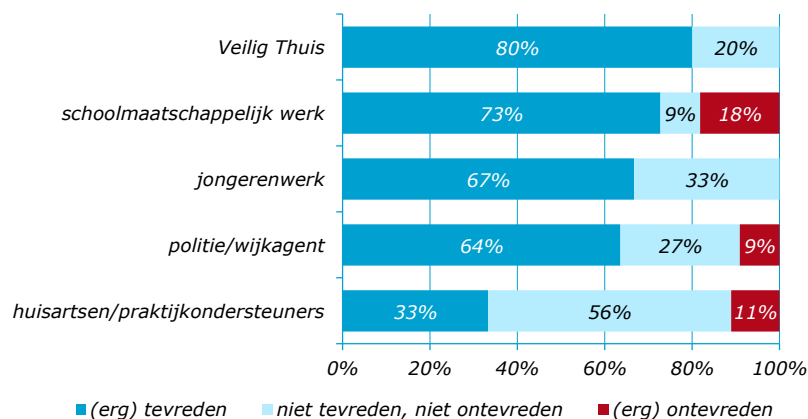
Toelichting: professionals van de basis- en preventieve voorzieningen over de jeugdteams

Tevredenheid

Kijken we naar de algehele tevredenheid over de samenwerking met de sociale teams, dan zien we vier op de tien tevreden professionals in het basis-/preventieve veld versus twee op de tien ontevreden professionals. Een wat positiever beeld dan dat over de jeugdteams.

De sociale wijkteams beoordelen de samenwerking met het basis- en preventieve veld over het algemeen positiever. Het meest tevreden zijn zij over de samenwerking met Veilig Thuis. "De collega's van Veilig Thuis zijn goed bereikbaar en denken inhoudelijk goed mee". Het minst over de samenwerking met huisartsen/praktijkondersteuners. "Dit is erg wisselend en afhankelijk van de praktijk. De bereikbaarheid is moeilijk en de informatie-uitwisseling loopt niet altijd soepel." Daarnaast worden tijdens de praktijktafels de eigen gerichtheid van scholen en de informatie-uitwisseling met de politie/wijkagent (met name in het weekend) genoemd.

Figuur 16 Tevredenheid over samenwerking met basis- en preventieve voorzieningen

Toelichting: vanwege het lage aantal respondenten bij bepaalde voorzieningen (minder dan tien), kunnen we alleen van de vijf bovenstaande jeugdhulpvoorzieningen de scores laten zien

De verbeterpunten die de professionals uit het voorveld noemen voor de samenwerking met de sociale teams zijn nagenoeg hetzelfde als voor de jeugdteams:

- Meer duidelijkheid in taken en verantwoordelijkheden van jeugdteams.
- Meer overleg en afstemming.
- Meer gebruik maken van expertise van basis-/preventieve veld. En navragen of een jongere al in het basis-/preventieve veld bekend is.
- Een vast contactpersoon en eventueel een vast overlegmoment.
- Meer en betere terugkoppeling.
- Meer zichtbaarheid van de sociale teams (meer duidelijkheid in het takenpakket van de teams cq. welke mogelijkheden er zijn).
- Betere fysieke bereikbaarheid.

Tijdens de praktijktafel wordt nog een ander probleem aangestipt:

"Er is nog een probleem: er wordt door huisartsen soms doorverwezen naar niet-aangesloten organisaties met als gevolg torenhoge rekeningen voor cliënten. En die komen dan weer terug bij ons", aldus een lid van het sociaal team.

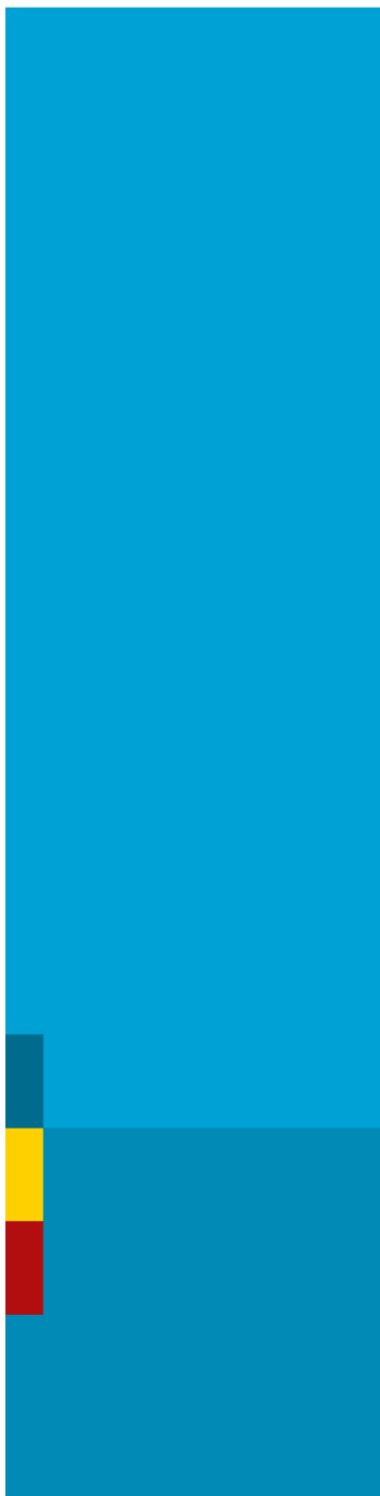
Trots op samenwerking met sociale wijkteams...

"In snel en goed casusoverleg worden er goede afspraken gemaakt en wordt de juiste zorg aan het kind verleend. De communicatie loopt daarbij goed en afspraken worden nagekomen. Er wordt geluisterd naar de expertise die school heeft" (basisonderwijs)

"Ik krijg hier het idee dat we met zijn allen hetzelfde doel hebben (zeldzaam voor partners met verschillend werkveld)." (wijkagent)

"Elke week een opvoedspreekuur op de locatie en daardoor ook een moment om te kunnen overleggen." (jeugdarts)

Bron: enquête

drs. S.A.W. van Oostrom-van der Meijden
mei 2016

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@rechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumrechtsteden.nl

Bijlagen

WERKING DORDTSE JEUGDTEAMS

Het veldwerk

Vragenlijsten

Voor de evaluatie hebben we een uitgebreide vragenlijst gestuurd naar 378 professionals werkzaam in de Dordtse zorg rondom jeugd. We hebben twee vragenlijsten opgesteld: één versie voor de leden van de jeugdteams en sociale teams en één versie voor alle overige professionals in het basis- en preventieve veld.

We hebben de meest belangrijke professionals rondom jeugdhulp in Dordrecht een e-mail met een persoonlijke link naar de vragenlijst gestuurd. Ter bevordering van de respons hebben we na anderhalve week een eerste rappel gestuurd naar degenen die de enquête nog niet hebben ingevuld. Nog een week later volgde een tweede (en tevens laatste) rappel.

Uiteindelijk hebben 136 professionals de vragenlijsten ingevuld. Een respons van 36%.

Respons

	aantal verstuurd	aantal ontvangen	respons (%)
jeugdteam	46	14	30
sociaal team	63	22	35
schoolmaatschappelijk werk	17	7	41
kinderopvang	21	7	33
jongerenwerk	10	6	60
samenwerkingsverband Passend Onderwijs	8	5	63
jeugdarts/-verpleegkundigen	39	21	54
wijkagenten	26	9	35
intern begeleiders (po)	62	30	48
zorgcoördinatoren (vo)	21	3	14
huisartsen/praktijkondersteuners	56	9	16
Veilig Thuis	9	1	11

Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen, hebben we het databestand herwogen naar type professional, zodat alle types even goed vertegenwoordigd zijn.

Praktijktafels

We hebben alle professionals die de vragenlijst hebben ingevuld de vraag voorgelegd of zij wilden deelnemen aan een praktijktafel. In totaal hebben we drie praktijktafels georganiseerd waarbij 19 professionals aanwezig waren.

Aanwezigen tijdens praktijktafels

	praktijktafel 1	praktijktafel 2	praktijktafel 3
jeugdteam	3	-	1
sociaal team	3	1	1
schoolmaatschappelijk werk	-	-	-
kinderopvang	-	2	-
jongerenwerk	-	-	-
samenwerkingsverband Passend Onderwijs	-	-	1
jeugdarts/-verpleegkundigen	-	3	-
wijkagenten	-	-	-
intern begeleiders (po)	-	-	2
zorgcoördinatoren (vo)	-	-	2
huisartsen/praktijkondersteuners	-	-	-
Veilig Thuis	-	-	-

Aanvullende tabellen

Jeugdteams

Tabel 1 Frequentie van contact/overleg (%)

	(bijna) dagelijks	één tot enkele keren per week	een aantal keer per maand	één of minder keer per maand	(bijna) nooit
het jeugdteam over....					
jeugdteam	-	-	-	-	-
sociaal team	0	50	36	0	14
consultatiebureau	0	0	7	43	50
kinderopvang	0	0	7	29	64
primair onderwijs	0	36	29	21	14
voortgezet onderwijs	0	43	29	7	21
samenwerkingsverband Passend Onderwijs	0	14	21	50	14
middelbaar beroepsonderwijs	0	15	46	8	31
schoolmaatschappelijk werk	0	29	21	36	14
jongerenwerk	0	7	7	50	36
huisartsen/praktijkondersteuners	0	0	7	50	43
politie/wijkagent	0	7	21	43	29
Veilig Thuis	0	14	43	36	7
...over het jeugdteam					
sociaal team	5	27	27	23	18
basis- en preventieve voorzieningen	3	15	12	38	33
jeugdartsen/-verpleegkundigen	0	0	0	29	71
IB-ers primair onderwijs	0	3	26	45	26
huisartsen/praktijkondersteuners	0	0	0	67	33

Toelichting: - = niet van toepassing

Tabel 2a Wijze van samenwerking (%)

	casusoverleg (gepland en niet gepland)	gezamenlijke aandacht voor preventieve en versterken eigen kracht	gezamenlijke toewijzing van hulp
het jeugdteam over....			
jeugdteam	-	-	-
sociaal team	100	91	91
consultatiebureau	.	.	.
kinderopvang	.	.	.
primair onderwijs	90	30	50
voortgezet onderwijs	100	50	50
samenwerkingsverband Passend Onderwijs	100	20	50
middelbaar beroepsonderwijs	.	.	.
schoolmaatschappelijk werk	91	46	54
jongerenwerk	.	.	.
huisartsen/praktijkondersteuners	.	.	.
politie/wijkagent	.	.	.
Veilig Thuis	92	67	75
...over het jeugdteam			
sociaal team	88	75	81
basis- en preventieve voorzieningen	78	20	41
jeugdartsen/-verpleegkundigen	83	17	17
IB-ers primair onderwijs	70	13	57
huisartsen/praktijkondersteuners	100	0	0

Toelichting: - = niet van toepassing, . = uitsplitsing niet mogelijk vanwege minder dan tien respondenten

Tabel 2b Vervolg: wijze van samenwerking (%)

	gezamenlijke evaluatie van de uitvoering	gezamenlijke arrangementen	gezamenlijke scholing
het jeugdteam over...			
jeugdteam	-	-	-
sociaal team	90	50	40
consultatiebureau	.	.	.
kinderopvang	.	.	.
primair onderwijs	.	.	.
voortgezet onderwijs	.	.	.
samenwerkingsverband Passend Onderwijs	.	.	.
middelbaar beroepsonderwijs	.	.	.
schoolmaatschappelijk werk	.	.	.
jongerenwerk	.	.	.
huisartsen/praktijkondersteuners	.	.	.
politie/wijkagent	.	.	.
Veilig Thuis	.	.	.
...over het jeugdteam			
sociaal team	50	64	21
basis- en preventieve voorzieningen	50	28	5
jeugdartsen/-verpleegkundigen	20	0	10
IB-ers primair onderwijs	56	56	6
huisartsen/praktijkondersteuners	20	20	0

Toelichting: - = niet van toepassing, . = uitsplitsing niet mogelijk vanwege minder dan tien respondenten

Sociale teams

Tabel 3 Frequentie van contact/overleg (%)

	(bijna) dagelijks	één tot enkele keren per week	een aantal keer per maand	één of minder keer per maand	(bijna) nooit
het sociaal team over...					
jeugdteam	5	27	27	23	18
sociaal team	-	-	-	-	-
consultatiebureau	0	14	18	32	36
kinderopvang	0	5	9	23	64
primair onderwijs	0	10	10	48	33
voortgezet onderwijs	0	5	5	45	46
samenwerkingsverband Passend Onderwijs	0	0	5	41	55
middelbaar beroepsonderwijs	0	0	5	36	59
schoolmaatschappelijk werk	0	5	18	64	14
jongerenwerk	0	5	0	68	27
huisartsen/praktijkondersteuners	0	9	23	59	9
politie/wijkagent	0	5	18	68	9
Veilig Thuis	0	5	32	55	9
...over het sociaal team					
jeugdteam	0	50	36	0	14
basis- en preventieve voorzieningen	3	13	10	44	31
jeugdartsen/-verpleegkundigen	0	10	14	76	0
IB-ers primair onderwijs	0	0	7	45	48
huisartsen/praktijkondersteuners	0	0	0	67	33

Toelichting: - = niet van toepassing

Tabel 4a Wijze van samenwerking (%)

	<i>casusoverleg (gepland en niet gepland)</i>	<i>gezamenlijke aandacht voor preventieve en versterken eigen kracht</i>	<i>gezamenlijke toewijzing van hulp</i>
<i>het sociaal team over....</i>			
<i>jeugdteam</i>	88	75	81
<i>sociaal team</i>	-	-	-
<i>consultatiebureau</i>	67	58	50
<i>kinderopvang</i>	.	.	.
<i>primair onderwijs</i>	54	39	46
<i>voortgezet onderwijs</i>	56	44	22
<i>samenwerkingsverband Passend Onderwijs</i>	.	.	.
<i>middelbaar beroepsonderwijs</i>	.	.	.
<i>schoolmaatschappelijk werk</i>	56	56	56
<i>jongerenwerk</i>	54	27	36
<i>huisartsen/praktijkondersteuners</i>	68	26	53
<i>politie/wijkagent</i>	65	41	35
<i>Veilig Thuis</i>	77	53	41
<i>...over het sociaal team</i>			
<i>jeugdteam</i>	100	91	91
<i>basis- en preventieve voorzieningen</i>	71	41	34
<i>jeugdartsen/-verpleegkundigen</i>	60	60	47
<i>IB-ers primair onderwijs</i>	57	36	43
<i>huisartsen/praktijkondersteuners</i>	67	33	0

Toelichting: - = niet van toepassing, . = uitsplitsing niet mogelijk vanwege minder dan tien respondenten

Tabel 4b Vervolg: wijze van samenwerking (%)

	<i>gezamenlijke evaluatie van de uitvoering</i>	<i>gezamenlijke arrangementen</i>	<i>gezamenlijke scholing</i>
<i>het sociaal team over....</i>			
<i>jeugdteam</i>	50	64	21
<i>sociaal team</i>	-	-	-
<i>consultatiebureau</i>	.	.	.
<i>kinderopvang</i>	.	.	.
<i>primair onderwijs</i>	.	.	.
<i>voortgezet onderwijs</i>	.	.	.
<i>samenwerkingsverband Passend Onderwijs</i>	.	.	.
<i>middelbaar beroepsonderwijs</i>	.	.	.
<i>schoolmaatschappelijk werk</i>	80	60	20
<i>jongerenwerk</i>	.	.	.
<i>huisartsen/praktijkondersteuners</i>	67	44	0
<i>politie/wijkagent</i>	.	.	.
<i>Veilig Thuis</i>	80	40	30
<i>...over het sociaal team</i>			
<i>jeugdteam</i>	90	50	40
<i>basis- en preventieve voorzieningen</i>	73	36	9
<i>jeugdartsen/-verpleegkundigen</i>	100	11	11
<i>IB-ers primair onderwijs</i>	29	57	14
<i>huisartsen/praktijkondersteuners</i>	.	.	.

Toelichting: - = niet van toepassing, . = uitsplitsing niet mogelijk vanwege minder dan tien respondenten